

ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ
Factors Affecting Learner Quality in Basic Educational Institutions
under Bangkok Phasi Charoen District

ธนกร วชิระนิธิกุล

Thanakorn Wachiranitikul

โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม

Chanpradittharam School

E-mail : Kaiwitboom@gmail.com

Received December 23, 2023; Revised December 29, 2023; Accepted December 30, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อ (1) ศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ (2) ศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ และ (3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ จำนวน 294 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ และคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก (2) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ (3) ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนได้ร้อยละ 76.60

คำสำคัญ: ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน; คุณภาพผู้เรียน; สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

Abstract

The objectives of this research were to; (1) study the level of factors affecting learner quality in school under Bangkok Phasi Charoen District Office. (2) study the relationship of factors affecting the quality of learners in school under Bangkok Phasi Charoen District Office, and 3) study factors affecting the quality of learners in school Under the Phasi Charoen District Office Bangkok. The survey was conducted with 294 government officials: teachers in Bangkok schools under Phasi Charoen district offices by the Rating scale. The statistics used in data analysis include percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient and stepwise multiple regression.

The research findings were as follows: (1) In general, factors Affecting the Quality of learners in school under Bangkok Phasi Charoen District Office, the average level was very high, and the quality of learners in school under Bangkok Phasi Charoen District Office was also very high. Overall, the average level is very high. (2) the relationship of the factors regarding administrators, teachers, curriculums, educational resources, curriculums, and parental and community participation related to learners in school under Bangkok Phasi Charoen District Office had the positive correlation with the statistical significance of .01. and 3) factors in terms of educational resources, teachers, school administrators, curriculums, and parents and communities affected the learners in school under Bangkok Phasi Charoen District Office statistical significance of .01. They could concurrently predict the quality at 76.60 percent.

Keywords: Factors affecting learner quality; Learner quality; Basic educational institutions

บทนำ

ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ประชากรของทุกประเทศในโลกนี้จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ปัจจัยที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ก็คือ คุณภาพของประชากรหรือคุณภาพของคนแต่ละประเทศ และคุณภาพคนที่เกิดจากการเกิดขึ้นได้นั้นก็คือคุณภาพของการศึกษาที่จะทำให้เกิดการพัฒนาทั้งความคิด โดยเฉพาะการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแบบมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ และคิดอย่างมีเหตุผลในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งพัฒนาการด้านจิตใจ เพื่อให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวคนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ ทำให้เป็นคนที่มีจิตคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักเรียนรู้ได้ด้วยตนเองสามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา โดยจะต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งอย่างจริงจัง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

คุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพคนที่เป็นผลผลิตของการจัดการศึกษา ในบริบทของสังคมไทย ปัจจุบัน รูปแบบการศึกษาส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษาในระบบ ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษา โดยเฉพาะในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน อย่างไรก็ตามในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากร หรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของคณะกรรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา อีกทั้งปัจจุบันสถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามบริบทและความต้องการของตนเอง คุณภาพผู้เรียนและคุณภาพในการบริหารจัดการจึงมีความแตกต่างกัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา อันนำไปสู่การกำหนดให้มีมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้น ประกอบกับได้มีการประกาศใช้กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และกระทรวงศึกษาธิการมีการประกาศให้ใช้มาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษา ระดับปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์การศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2561 ลงวันที่ 6 สิงหาคม 2561 สำหรับให้สถานศึกษาใช้เป็นแนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพ ได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561, น. 1-2) ซึ่งจากประกาศใช้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 กระทรวงศึกษาธิการ (2561, น. 1-3) กำหนดระดับคุณภาพผู้เรียนในด้านวิชาการ ประกอบด้วย มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปราย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา และมีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ ส่วนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประกอบด้วย การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย และสุดท้าย คือ สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม ซึ่งทั้งหมดนี้ คือ คุณภาพผู้เรียนของเด็กไทยที่ต้องการในศตวรรษที่ 21

สถานศึกษาถือเป็นองค์กรหลักในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการประกันคุณภาพการศึกษา และคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา ดังที่ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561, น. 242) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การนำข้อมูลจากผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข และส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงถือเป็นหัวใจหลักของการพัฒนา นอกจากนี้กระบวนการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เป็นส่วนสำคัญที่จะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ นอกจากนี้ จิตติกาญจน์ คงชัย (2560, น.

361) พบว่า คุณภาพในการปฏิบัติงานของครูอยู่ที่ความสามารถในการประเมินผล และมีประสบการณ์ในการสอน ความสามารถในการค้นคว้าความรู้ใหม่ ขยายความรู้สู่ผู้เรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้ร่วมกัน เช่นเดียวกับ อเททยา แก้วศรีหา (2558, น. 61) กล่าวว่า ประสิทธิภาพในการสอนของครูอยู่ที่ความรู้ด้านวิชาการ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อก่อให้เกิดคุณภาพกับผู้เรียน สำหรับการ พัฒนาผู้เรียน รูปแบบการพัฒนาเป็นสิ่งสำคัญต้องมีความเหมาะสมตามบริบทความยืดหยุ่น และเป็นไปตามแนวทางการพัฒนาของชาติ จากการศึกษาของงานวิจัยของ สุกัญญา จตุรงค์ (2559, น. 1481) พบว่า การบริหารหลักสูตร ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านวิชาการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หากต้องการให้การจัดการศึกษา ประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำเป็นต้องมีการบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนแล้ว การอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ให้ความรักความปรารถนาดีและการร่วมกิจกรรมทางการศึกษาของผู้ปกครองเป็นองค์ประกอบสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และจากการศึกษาของ ปรมภรณ์ อ่อนนุ่ม (2560, น.13) พบว่า ด้านทรัพยากรทางการศึกษา มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากต้องนำทรัพยากรทางการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา ชันทอง (2562, น. 96) กล่าวว่า การมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การมีอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสมและ เพียงพอต่อความต้องการของผู้เรียน สภาพแวดล้อมมีความปลอดภัยทั้งในและนอกสถานศึกษา รวมถึงในเขตชุมชน จะส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการศึกษาดีขึ้น นอกจากนี้การศึกษางานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา (2564, น. 25) พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของชุมชนมีภาระหน้าที่ในการพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานการศึกษาและความต้องการของชุมชน ดังนั้นสถานศึกษาและชุมชนจำเป็นต้องมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือเกื้อกูล เพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษาร่วมกัน สอดคล้องกับ กิตติมา มั่นคิด (2558, น. 25) กล่าวว่า ชุมชนมีส่วนสำคัญในการมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านวิชาการ หลักสูตร การดำเนินงาน การวัดผลและประเมินผล ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน จากที่กล่าวมาจึงแสดงได้ว่า การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดนั้น จำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายด้าน อาทิเช่น ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตรด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

จากความเป็นมาและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ เพื่อนำผลการศึกษาไปปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

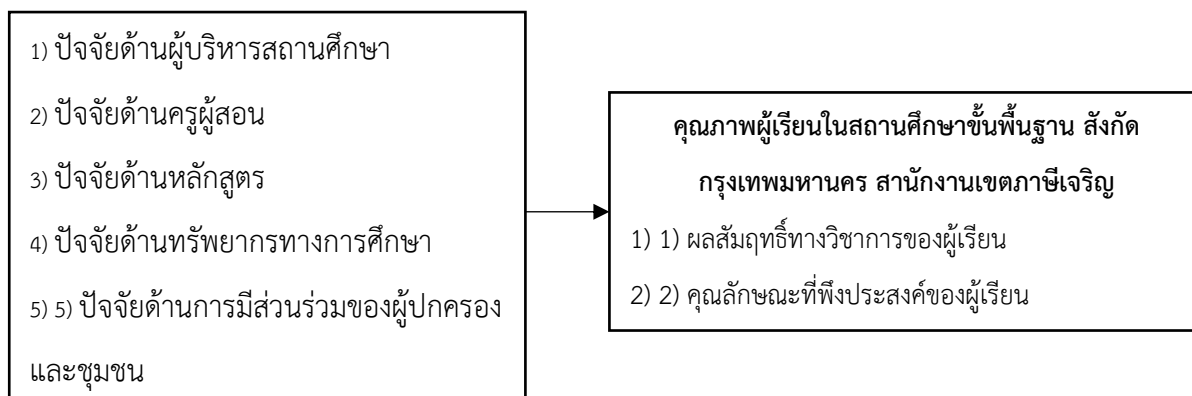
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 367 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ จำนวน 13 โรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่ขนาดประชากร 380 คน ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 191 คน (ไพศาล วรคา, 2556, น. 461 ; อ้างอิงจาก Krejcie & Morgan, 1970) กำหนดจำนวนข้าราชการครู โดยใช้เกณฑ์ในการคำนวณร้อยละ 80 ของจำนวนประชากรแต่ละโรงเรียน จากนั้นสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) รวมข้าราชการครูทั้งหมด 294 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเครื่องมือเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ตามแนวคิดการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) (สุรางค์ จันทวานิช, 2556, น. 74 - 90) เพื่อแจกแจงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

3.2 สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยของนักวิชาการ เพื่อกำหนดปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ พบว่า มีจำนวน 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน 3) ปัจจัยด้านหลักสูตร 4) ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และ 5) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน

3.3 ศึกษาความหมาย ความสำคัญ และลักษณะสำคัญของปัจจัยแต่ละตัว จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดนิยามเชิงปฏิบัติการของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

3.4 กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.5 กำหนดโครงสร้างของข้อคำถาม โดยนำนิยามเชิงปฏิบัติการที่กำหนดขึ้น มากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นพฤติกรรมที่ต้องการวัด จำนวนข้อคำถาม และเขียนคำถามตามโครงสร้างข้อคำถามที่กำหนดไว้

3.6 ตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถามด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม โดยคัดเลือกผู้เชี่ยวชาญแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 คน โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการ (Item - Objective Congruence : IOC) และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่าน มาคำนวณและคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป พบว่า แบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67 - 1.00 จำนวน 75 ข้อ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

3.7 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try - Out) กับ ข้าราชการครูโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไปวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Coefficient Alpha's Cronbach) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556, น. 70 - 71) พบว่า แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.98

3.8 นำเครื่องมือที่มีคุณภาพมาจัดทำเป็นต้นฉบับเพื่อใช้ในครั้งต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ดังนี้ 1) ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้สูตรของโรวินลลี และแฮมเบลตัน (ไพศาล วรคา, 2556, น. 269 ; อ้างอิงจาก Rovinelli and Hambleton, 1977) และ 2) ความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Coefficient Alpha's Cronbach) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2556, น. 70-71)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Product Moment Correlation Coefficient)

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. การศึกษาระดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายใจ ศรีสุวรรณ (2557, น. 93) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้ดังนี้ การปฏิบัติงานของครู การปฏิบัติงานของผู้บริหาร และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนและงานวิจัยของ กมลนันทน์ นะราวงศ์, วิชัย วงษ์ใหญ่, ศรดา ชัยสุวรรณ, สงวนพงศ์ ขวนชม (2560, น. 40-41) เรื่อง แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ลำดับดังนี้ ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้าน

ครูผู้สอน และปัจจัยด้านนักเรียน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาในสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ได้ดำเนินงานตามวิสัยทัศน์อย่างจริงจัง ภายใต้พันธกิจ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีอัตลักษณ์แห่งมหานคร เสริมสร้างประสิทธิภาพจัดการศึกษาตอบสนองความต้องการของผู้เรียนทุกกลุ่มอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการดิจิทัลเพื่อการศึกษา และเสริมสร้างและพัฒนาทุนมนุษย์และบริหารจัดการสู่องค์กรสมรรถนะสูง ดังนั้นสถานศึกษาในสังกัดจึงได้รับการสนับสนุน กากับติดตามและดูแลเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยให้ดีขึ้น คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ภายใต้ยุทธศาสตร์ การพัฒนาหลักสูตร พัฒนาคู่มือ พัฒนาระบบบริหารจัดการ และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, น. 50-51) สอดคล้องกับ วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์ (2560, น. 97) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน คือ ด้านคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านคุณภาพของครูผู้สอน ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระบบให้มีคุณภาพ และการศึกษาในระบบที่มีคุณภาพจะส่งเสริมให้การเรียนรู้ตลอดชีวิตมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการศึกษาคู่มือผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพผู้เรียนทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน และผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ตามลำดับ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพรินทร์ ขุนศรี (2559, น. 107-108) เรื่อง แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรทิพย์ เบาสูงเนิน, ศรดา ชัยสุวรรณ, กรองทิพย์ นำควิเชตร และสมบุรณ์ ตันยะ (2560) เรื่อง ตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียน ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับสูง ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญมุ่งพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้นักเรียนเป็นคนดี มีความสุขในการเรียนเรียนรู้ และเป็นคนเก่ง ดังที่ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 6 ที่ว่า "การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมมีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข " และในมาตรา 7 ที่ว่า "ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ เคารพกฎหมายความเสมอภาคและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย

รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง"

2. การศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน กับคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ มีความสัมพันธ์ในทางบวกในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ลวงสวาส (2561, น. 236-251) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้เรียน ปัจจัยด้านครู และปัจจัยด้านผู้ปกครอง ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของ วชิรินทร์ ยศรุ่งโรจน์ (2560, น. 106-108) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกาบการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านคุณภาพครูผู้สอน ปัจจัยด้านการนิเทศการศึกษา และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนและผู้ปกครอง กับคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ในสังกัดกองกาบการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านหลักสูตร ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน เป็นสาเหตุทำให้คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้

3. การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ

จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ปัจจัยด้านหลักสูตร และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ได้ร้อยละ 76.60 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรมภรณ์ อ่อนนุ่ม (2560, น. 130-134) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้ปกครอง ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านหลักสูตร ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และงานวิจัยของ พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา (2564) เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

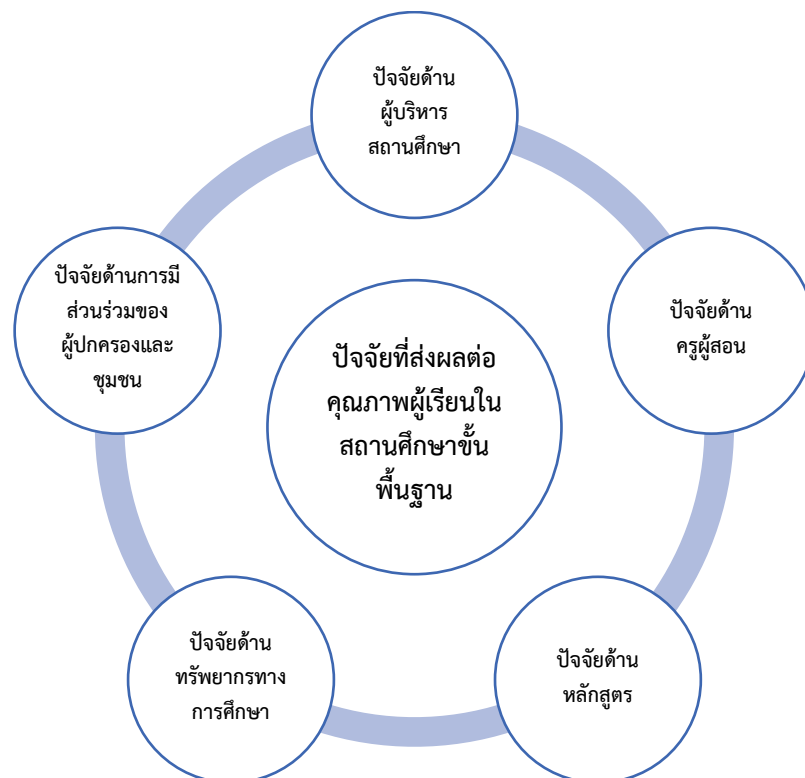

ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ด้านครูผู้สอน ด้านหลักสูตร และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถร่วมกันพยากรณ์คุณภาพผู้เรียน ได้ร้อยละ 79.60 ทั้งนี้เนื่องมาจาก ปัจจัยด้านทรัพยากรทางการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่ต้องนำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด สอดคล้องกับแนวคิดของ พระมหานันทพงษ์ ญาณกวี (ศรีโยธา) และสุรินทร์ ภูสิงห์ (2564, น. 14) กล่าวว่า การจัดการศึกษาเพื่อให้ได้คุณภาพนั้นต้องอาศัยทรัพยากรทางการศึกษาที่สำคัญ คือทรัพยากรด้านบุคคลด้านการเงิน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการบริหารจัดการ ซึ่งผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหาร จัดการทรัพยากรทางการศึกษาและสามารถบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายได้ทรัพยากรทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็นคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการ ล้วนแล้วแต่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนทั้งสิ้น ปัจจัยด้านครูผู้สอน มีบทบาทที่ส่งผลต่อความสำเร็จของผู้เรียนโดยตรง มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณธรรม จริยธรรม แสวงหาความรู้ใหม่ และพัฒนาตัวเองอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวดี ตั้งดวงดี (2559, น. 41-42) เรื่อง คุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนประถมส่วนขยายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า คุณลักษณะของครูที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด 5 อันดับแรก ประกอบด้วย การเปิดใจรับฟังนักเรียน การมีความรู้รอบด้าน และมีความรับผิดชอบการมีความกระตือรือร้นในการสอนมีประสบการณ์ในการทำงาน สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี และการรับฟังความคิดเห็นของนักเรียน ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พจนีย์ มั่งคั่ง (2560, น. 358) กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นกระบวนการจัดการบริหารปัจจัยป้องกัน เพื่อควบคุมโอกาสการเกิดเหตุที่อาจเกิดขึ้นในสถานการณ์ที่ไม่แน่นอนให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ขององค์กร และสิ่งสำคัญ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แนะแนวทางในการดำเนินงานให้กับทีมงาน กากับดูแลติดตามและประเมินผลการทำงานของทีมด้วยหลักธรรมาภิบาลผ่านกระบวนการ PDCA ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรของทีมงานได้รับโอกาสก้าวหน้าในวิชาชีพ ปัจจัยด้านหลักสูตร กรอบในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีคุณภาพทั้งด้านวิชาการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยในหลักสูตรจะมีรายละเอียดต่าง ๆ ที่ระบุถึงขั้นตอน วิธีการ ตลอดจนจุดมุ่งหมายของการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจะต้องยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการพัฒนาผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรู้ความสามารถเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งหลักสูตรที่ดีจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เพื่อให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับสถานการณ์และผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำรงชีวิตประจำวัน สอดคล้องแนวคิดของ วิจารย์ พานิช (2557, น. 3) ที่กล่าวว่า หลักสูตรการศึกษาต้องหนุนศักยภาพในด้านดีและลดทอนศักยภาพในด้านลบของผู้เรียน เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้และเกิดพหุปัญญารอบด้าน พัฒนาอารมณ์ จิตใจ ให้รู้จัก ผิดชอบ ชั่วดี และสามารถพัฒนาความรู้ไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ปัจจุบันผู้ปกครองและชุมชนหันมาให้ความสำคัญกับการศึกษาของบุตรหลานมากขึ้น คอยดูแลเอาใจใส่ ให้คำแนะนำชี้แนะ และส่งเสริมสนับสนุนให้บุตรหลานเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง นอกจากนี้การร่วม

เป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ปกครองและชุมชน ร่วมกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนทรัพยากรทางการศึกษา กำกับติดตาม และร่วมประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระหว่างผู้ปกครอง ชุมชน และสถานศึกษามากขึ้น สอดคล้องกับ ชูชาติ พ่วงสมจิตร (2560, น. 1346) กล่าวว่า การสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะความสัมพันธ์อันดีจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและทำให้คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนดียิ่งขึ้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ภาพที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สรุป

ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปพัฒนาโรงเรียน ในการกำหนดนโยบายสู่การบริหารจัดการโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตภาษีเจริญ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในอันดับสุดท้าย ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนมากยิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำข้อค้นพบจากการวิจัยไปพัฒนาโรงเรียน ในการกำหนดนโยบายสู่การบริหารจัดการโรงเรียน ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนหรือในการดำเนินงานในระบบประกันคุณภาพภายในเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก

2. ข้อเสนอแนะในการทบทวนครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตอื่น ๆ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร

เอกสารอ้างอิง

กมลนัธ นระวรงค์, วิชัย วงษ์ใหญ่, ศรดา ชัยสุวรรณ และสงวนพงศ์ ชวนชม. (กันยายน-ธันวาคม 2560).

แนวทางการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง. ชุมชนวิจัย, 11(3), หน้า 40-52.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564).

กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2561). ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องให้ใช้มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัย

ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ. กรุงเทพมหานคร:

กระทรวงศึกษาธิการ.

กิตติมา มั่นคิด และประณีต วิบูลย์ประพันธ์. (2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดแม่ฮ่องสอน. วจัยมหาวิทยาลัยเวสเทิร์น มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,

1(2), หน้า 18-19.

ชูชาติ พ่วงสมจิตร. (2560). การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน. *Veridian E-Journal*,

Silpakorn University, 10(2), หน้า 1342-1353.

- ฐิติกาญจน์ คงช้อย. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูในศตวรรษที่ 21 ของสถานศึกษา ใน จังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.
- ปภาวี ตั้งดวงดี. (2559). คุณลักษณะของครูกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนกรณีศึกษาโรงเรียนประถม ส่วนขยายแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรสาคร. บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพาณิชยศาสตร์และ การ บัญชีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, กรุงเทพมหานคร.
- ปรมาภรณ์ อ่อนนุ่ม. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา. สำ นักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- พงษ์ศักดิ์ ศิริโอภา, พงนีย์ มั่งคั่ง และอังคณา กุลนาคดล. (มกราคม-มิถุนายน 2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพ ผู้เรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 1. วาร สารบัณฑิตวิจัย, 12(1), หน้า 107-122.
- พจนีย์ มั่งคั่ง. (2560). ทฤษฎี หลักการและกระบวนการทัศน์ในการบริหารการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ทริป เพ็ลกรุ๊ป.
- พรทิพย์ เบาสงเนิน, ศรดา ชัยสุวรรณ, กรองทิพย์ นาควิเชตร และสมบุรณ์ ตันยะ. (2560). ตัวแปรที่ส่งผลต่อ คุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษามในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารวิทยาลัยนครราชสีมา, 11(3), หน้า 32-39.
- พระมหานันทพงษ์ ญาณกวี (ศรีโยธา) และสุรินทร์ ภูสิงห์. (ตุลาคม-ธันวาคม 2564). การมีส่วนร่วมใน การ บริหารทรัพยากรทางการศึกษา. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 8(4), หน้า 14-21.
- ไพรินทร์ ขุนศรี. (2559). แรงจูงใจของครูกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม ศึกษาเขต 9. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร, นครปฐม.
- ไพศาล วรคา. (2556). การวิจัยทางการศึกษา. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- วารภรณ์ ลวงสวาส. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสระยองเขต 1. วารสารศึกษาศาสตร์ มมร., 6(1), หน้า 242-245.
- วัชรินทร์ ยศรุ่งโรจน์. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียนของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในสังกัด กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33. พิษณุเวชวาร, 13(1), หน้า 106-109.
- วิจารณ์ พานิช. (2557). การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างไร. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สายใจ ศรีสุวรรณ. (2557). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, เพชรบุรี.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สุกัญญา จัตูรงค์ และอภิชาติ เสนะนันท์. (มกราคม-เมษายน 2559). การบริหารหลักสูตรที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7. *สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ*, 9(1), หน้า 1473-1478.
- สุพัตรา ชันทอง. (2562). *แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2*. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาพัฒนศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2556). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ*. พิมพ์ครั้งที่ 11. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อเทตยา แก้วศรีหา, กระพัน ศรีงาน และโกวิท วัชรินทรางกูร. (กรกฎาคม-ธันวาคม 2558). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการสอนของครูผู้สอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. *วารสารวิจัยและพัฒนา*, 10(2), หน้า 57-66.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), pp. 607-610.